

Onsdagen den 10 mars 1965

Rädda den äkta folkmusiken innan den försvinner

rnm i yti / K

Av Åke Brandel

DEN INSTRUMENTALA folk-
musiken och den folkliga visan är mer aktuella än någonsin. Senast har jazzmusikerna upptäckt vilket fint arbetsmaterial folkmusiken utgör. Men samtidigt försvinner i snabb takt de sista traditionsbärarna i kontakt med den folkmusik som var livskraftig fram till omkring 1900, Innan skoisång, körsång och slutligen grammofoon och radio förändrade traditionen.

Aftonbladet berättade i somras om Inspelningsarbetet på Nötö, långt ute i den finlandssvenska skärgården. Där satt Anna "Sjömor" Lindström, vid inspelnings-tillfället 89 år, och visade sig helt överraskande vara en praktfull traditionsbärare. Hon gav situationen i ett nötskal:

— Visorna hörde ungdomen till, nu sjunger jag mest psalmer här hemma.

För Ulf Peder Olrog sjöng hon 1953, så som med få undantag var inviderna föra 1898.

NOTA LAGA är de som känner ansvar för att det sista av den genuina folkmusiken samlas in innan det är för sent. Men hittills har pengarna för ändamålet varit helt otillräckliga. Sveriges Radio har här gehom Matta Arnberg gjort mycket mer än man kunde begära. Ett privat företag i telebranschen har stött fältarbeten som utförts av forskare som Ulf Peder Olrog och Jan Ling.

Men utan anslag från det allmänna om 150 000 kr om året under de närmaste tio åren kan inte den stora livsviktiga räddningsaktionen organiseras.

KNIS KARL Aronsson, ordf i Sveriges spelmäns riksförbund, cirka 2 000 medlemmar, har lyckats att åstadkomma samband mellan spelmännen, institutioner med folkmusikaliska intressen och forskare.

Under briljant ordförandeskap av Nils L Wallin har i två dagar en folkmusikkongress anordnats i Stockholm. Denna har gjort Samarbetsnämnden för svensk folkmusik vars ordförande är Ingmar

Prakt/ull tradi-
tionsbärare —
Anna "Sjömor"
Lindström inter-
vyas av Ulf Pe-
der Olrog. Fotot
Göran Marteus.

Bengtsson, fullt funktionsduglig som centralt ledningsorgan för ett landsomfattande Inspelnings- och uppsamlingsarbete.

I nämnden är nu representerade Institutioneli för musikforskning vid Uppsala universitet, Musikhistoriska museet, Svenskt visarkiv, Sveriges Radio, Musikaliska akademien och Sveriges spelmäns riksförbund.

Hos Svenskt visarkiv, Musikhistoriska museet och radions folkmusikarkiv finns fältöversikten, metoderna och de personella resurserna.

Här behövs en teknisk central med en tekniker och en inspelningsbil som reser i Sverige och Svenska Finland under fem till åt-

ta månader om året. Vidare kräv» det att forskare och vetenskapligt kvalificerade samlare på olika områden inom folkmusiken får tillfälle att organisera och följa dessa projekt.

DET AR INTE bara den kvarlevande traditionen man vill gå ut och rädda. Det är också bråttom att inventera, kopiera och vid behov förnya redan insamlat material — i uppteckningar, på fonografrullar, band och lackskivor.

Det rör sig alltså om ett tidsbegränsat projekt som kräver snabba och kraftfulla punktinsatser. Egentligen är det billigt med tanke på den gränslösa betydelsen ar att det genomförs.